

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 78 (6795)

● Trešdiena, 1997. gada 22. oktobris

● Cena Ls 0,16

Viņas bija parastās meitenes parastā lauku ciematā. Mācījās parastā vidusskolā, mācījās labi, vecākiem kaunu nedarija. Pirms trim gadiem māsas Elieta un Mārīte devās uz Poliju, uz dominikāņu klosteri, lai kļūtu par mūsu Emanuelu un mūsu Mariju.

5. lpp.

Vēl šodien «NOVADNIEKĀ»

- ▼ Novembrī atklās jaunus autobusu satiksmes maršrutus. → 2. lpp.
- ▼ «Novadnieka» aptauja «Kur likt sertifikātus?» → 3. lpp.
- ▼ Monikas Prodnieces pārdomas par Latvijas brīvvalsts gadiem. → 4. lpp.
- ▼ Par sociālo aprūpi Dānijā un tepat Latvijā, Īslīcē. → 6. lpp.
- ▼ Kas ir Latvijas miljonāri? → 7. lpp.
- ▼ Ko darīt ar bērnu sertifikātiem? → 7. lpp.

16. oktobris bija Aglonas lauku slimnīcas rekonstrukcijas pirmās kārtas pabeigšanas diena. Atjaunošanas darbi veikti ar vairāku ārzemju labdarības organizāciju atbalstu. Uz slimnīcas pirmās kārtas atklāšanu bija ieradies arī Nīderlandes vēstnieks Latvijā Lodewyks van Ulpens (ceturtais no kreisās).

2. lpp.

ĪSZIŅAS

Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs saņēmis pavēsti uz tiesu. 29. oktobrī viņam jāierodas kā atbildētājam lietā pret bijušo Preiļu pilsētas municipālās policijas priekšnieku Jāni Vaivodu.

J. Vaivods iesniedzis prasību Preiļu rajona tiesā par savu atjaunošanu darbā, jo uzskata, ka viņa atbrīvošana no municipālās policijas priekšnieka amata pēc Latvijas Republikas darba likumdošanas kodeksa 33.2 panta ir nepamatota. J. Vaivods tika atbrīvots no darba ar šī gada 1. augustu.

29. oktobrī Preiļu rajona padomes telpās iecerēts plašs pasākums, kura nosaukums atbilst tēmai «Saruna pie apaļā galda».

Pasākums domāts visu rajona pašvaldību vadītājiem un sekretāriem, kuri diendienā saskaras ar problēmām un jautājumiem, uz kuriem atbildes pie viņiem meklē pagastu iedzīvotāji. Taču arī pašvaldību vadītāji savā lielajā aizņemtībā nespēj izsekot visiem jaunumiem likumos, noteikumos, pārmaiņām valsts iestāžu darbā.

Uz pašvaldību vadītāju un sekretāru jautājumiem atbildēs Valsts nodarbinātības dienesta rajona nodaļas, policijas, nodokļu inspekcijas, zemesdienesta, norēķinu centra, lauksaimniecības departamenta, vides veselības centra, mežniecības, akciju sabiedrības «Latgales ceļi», kā arī citu iestāžu vadītāji un speciālisti.

Latvijas lielākie laikraksti un arī «Novadnieks» jau rakstīja par to, ka Ministru prezidents Guntars Krasts uzdevis finansu un ekonomikas ministriem iesniegt valdībā priekšlikumus par Aglonas bazilikas parādu dzēšanas iespējām.

Atgādināsim, ka parādi celtniekiem ir 180 tūkstoši latu. Jau vairākus gadus samaksu par padarīto veltī gaida arī Preiļu SCO. Tā vadītājs V. Haritonovs informēja, ka Guntars Krasts esot jau piektais premjers pēc kārtas, kurš iesaistījies parādu jautājuma nokārtošanā, bet pirmais un vienīgais, kurš reāli cenšas palīdzēt. Taču arī šoreiz pozitīvs risinājums var izpalikt, jo pret parādu atdošanu celtniekiem esot pats Valsts prezidents Guntis Ulmanis, polemiski jautājot — kāpēc gan katoļiem?.. Šī situācija ūkai lieku reizi atgādina, ka valdības un pat Valsts prezidenta solījumiem nevar ticēt ne par mata tiesu.

L. Kirillova

Galēnu pagasta kultūras namā celtnieki beidz pēdējos darbus.

Vairāk nekā gadu Galēnu kultūras nams bija atzīts par ekspluatācijā nedrošu, pat bīstamu, tas tika slēgts. Pagasta padome meklēja līdzekļus kultūras nama remontam, izsludināja konkursu celtniecības firmām. Pašlaik kultūras nama remonts pabeigts. Kultūras nama darbības atsākšanas sarīkojums notiks sestdien. Paredzēts arī koncerts ar Gunta Skrastiņa un Viktora Lapčenoka piedalīšanos.

Daugavpīlī notika tradicionālais skrējienis Daugavpīlī — Mežciems — Daugavpīlī.

Preiļu rajona pārstāvji guva šādus rezultātus: jauniešu grupā 10 kilometru distancē Guntaram Panteļevam 1. vieta. Starp jauniešiem piecu kilometru skrējienā Sveīdānai Paškova 1. vieta. No veterāniem 10 kilometru distancē Jurim Jansonam 2. vieta. Viriešu grupā 18 kilometru skrējienā Vjačeslavam Grigorjevam 5. vieta, zēnu grupā piecu kilometru distancē Pjotram Vartimskim 6. vieta.

L. Rancāne

Cienījamie «Novadnieka» lasītāji!

1997. gadā jūs esat bijuši kopā ar mums, šādi apliecinot savu uzticību un atbalstu rajona laikrakstam. Mēs esam gandarīti, ja laikraksta «Novadnieks» lappusēs jums izdevies atrast visvairāk interesantāko un interesantāko sev. Tas vienmēr ir bijis redakcijas mērķis un galvenais uzdevums.

Mūsu darbā svarīga ir lasītāju uzticība, tāpēc ceram uz sadarbību arī turpmāk. Lasītājs, kurš būs pasūtījis laikrakstu uz visu 1998. gadu, varēs avīzē ievietot divus privātludinājumus bez maksas, bet 1999. gadā abonējot laikrakstu saņems abo-

nēšanas cenas atlaidi. **Abonēšanas maksa 1998. gadā:**
12 mēneši — Ls 15,36,
6 mēneši — Ls 7,68,
3 mēneši — Ls 3,84,
1 mēnesis — Ls 1,28.
Cenā jau iekļauti pasta pakalpojumi, kas sastāda 19 procentus.
Pastāvēt 47 gadus esam

varējuši, pateicoties tieši jums, tiem cilvēkiem, kas «Novadnieku» lasa pastāvīgi, to abonējot vai pērkot kioskā.

Ar jūsu palīdzību ceram rajona laikrakstu padarīt vēl interesantāku, cilvēcīgāku, orientētu jūsu interesēm. Tāpēc aicinu jūs uz diskusiju par to, kas jums patīk

«Novadniekā», kas nepatīk, kas tajā pietrūkst? Gaidīšu jūsu vēstules.

Tamāra Elste,
SIA «Novadnieks»
Redakcija» direktore
Tālr. 22059

Kas man patīk «Novadniekā»

Kas man nepatīk

Mani priekšlikumi

Jūsu vārds, uzvārds, adrese, profesija, vecums

MĀSAS

Mārite un Elīta patiešām ir māsas. Ne vien Dievam un Baznīcai, bet arī savai mātei, tēvam, draugiem, radiem, kaimiņiem... būtībā visiem, kam vien gar viņu dzīvi, izņemot viņas pašas, ir kāda daļa. Viņu dzīvesstāsts ir gaužām īss, gaužām vienkāršs, aizkustinošs un patiešām. Tieši tāds, kāda ir viņu dzīve.

Viņas ir parastas meitenes parastā lauku ciematā. Mācījās parastā vidusskolā. Labi mācījās, vecākiem kaudu nedarīja, gluži otrādi, ne viena vien kaimiņiene māsas uzteica, kad pašu skuķis bija norājams par vēlām vakara pastaigām, par pirmo cigarešu smārdu vai apkaimē vēl neredzēti īsiem svārciņiem. Arī Elīta un Mārite nebija nekādas mājās sēdētājas, taču vietējā kultūras namā viņas bija sastopamas nevis ap diskotēku laiku, bet gan — kad sarīkojamos vajadzēja īpaši izjustu dzejas lasījumu, kad bija jādzied, kad scenārijā prasījās gītāras pavadījums. Talantīgas, sirsnīgas un skaistas meitenes. Un tādas, kā zināms, patīk ne vien vērtīgām kaimiņienēm, bet arī viņu dēliem. Tas, ka svētdienās māsas gāja baznīcā, apkaimē netika uzskatīts par kaut ko īpašu, jo ciemats tā iemesla dēļ, ka visas Latvijas katoļi sauc to par savu svētnīcu, tomēr nav nekāds parasts ciemats, kā jau tika minēts, bet gan ļoti ievērojama vieta. Aglona.

Taču, lai arī cik neparasta un pat svēta šķistu šī vieta un slavenā bazilika visas pasaules ticīgajiem, tas, ka miesīgas māsas vienā dienā aiziet no ģimenes, kļūstot par mūķenēm, pašai Aglonai un agloniešiem nav vis nekāds ikdienišķais notikums. Arī šobrīd. Kaut pagājuši jau trīs gadi, kopš māsas Elīta un Mārite devās uz Poliju, uz dominikāņu klosteri, lai kļūtu par māsū Emanuelu un māsū Mariju.

...Nu tā, šai vietā jau biju iecerējusi sākt mūsu sarunas atstāstu, taču atcerējos ko būtisku, proti, — cik tradicionāli pirms intervijas bijusi mani priekšstati par klosteru dzīvi, mūķeņu ikdienu, pienākumiem un galu galā — par viņu uzvedības noteikumiem. Arī mani šos priekšstatus līdz šai baltai dienai veidoja tikai izcilu klasiku romāni, labu un arī ļoti sliktu režisoru filmas, taču — galvenokārt — tā gadsimtiem nemainīgā svētsvinīgā attieksme, kuru pret Baznīcu un tās pārstāvjiem izjūt ikviens kristīts cilvēks, izejot dievnamā vai pat tikai — ejot tam garām.

Šķiet, galvenais, kas jums jāuzzina, pirms lasāt tālāk, ir tas, cik laimīgas šobrīd ir šīs meitenes, cik skanīgi ir viņu smiekli, cik nebēdnīgi uzdzirksti viņu acis, stāstot par vienkāršajām izklaidēm un retajām tikšanās reizēm ar draugiem no Latvijas. Viņu stāstā nav ne vēsts no drūmām cellēm, klosteru noslēgtības, asarām un nepārtrauktām lūgšanām. Tiesa, no man zināmas un saprotamas jaunu meiteņu attieksmes pret reālo dzīvi — arī ne. Galu galā mūķenes, kas Varšavas tuvumā, modernī aprīkotā klosteru biroja, strādā ar datoru, arī nav nekas neparasts. Arī tā ir realitāte, jo viņas ir mūsdienīgas mūķenes mūsdienīgu klosteri, taču — pašas savā realitātē.

— Kā, kurā brīdī un kāpēc jūs pieņemat šo lēmumu?

(E.) Dievs mani vadīja. Mana dzīve ilgu laiku ritēja tāpat kā visiem, līdz sapratu, ka Viņš no manis to vēlas. Un tad daudz grūtāk bija izšķirties nevis par pašu lēmumu, bet gan par klosteri.

(M.) Man bija grūti atklāt pašai sev, ka būšu mūķene, es ilgi nesaklausīju Dieva balsi sevī. Taču zināju, ka mana dzīve būs savādāka nekā vairākumam meiteņu. Es gribēju kalpot cilvēkiem, lūgties, dzīvot viena, bet kopā ar citiem jauniešiem darot kaut ko baznīcā un draudzē. Man bija normāls darbs bibliotēkā, un es tā arī biju sākusi dzīvot. Tas Baznīcā ir īpašs — vientuļnieku — dzīvesveids un aicinājums. Biju gandrīz izlēmusi, ka tāda būs mana dzīve, kad sapratu, ka gribu dzīvot māsū kopienā.

— Vai jūs atceraties to reizi, kad atzināties viena otrai savā nodomā?

— Tas notika naktī. Bet jau pirms tam mēs saņēmām ļoti lielu Dieva dāvanu. Tai laikā — pirms trim gadiem — mēs pēkšņi ļoti sadraudzējāmies. Tas bija ļoti divaini, jo mēs kļuvām ne vien māsas, bet arī ļoti labas draudzenes. Tas joprojām palīdz, dod spēku grūtos un izšķirīgos brīžos. Arī tonakt. Tā bija pārdzīvojumu pilna nakts, jo, kā izrādījās, nodoms bija viens, bet mēs bijām izvēr-

lējušas dažādus klosterus. Tas bija mūsu pārbaudījums. Visu nakti katra savā istabā pavadījām lūgšanās, bet no rīta, kad satikāmies, bija skaidrs, ka iesim uz vienu klosteri.

— Kā jūs to pateicāt pārējiem — draugiem, ģimenei? Kā viņi to uztvēra?

— Draugi uzzināja ātrāk. Ģimenei pateikt bija grūtāk... Māte, šķiet, mūs saprata labāk nekā tēvs, arī tādējādi, ka ļāva izvēlēties. Mēs bijām brīvas. Pat, ja viņai bija grūti to pieņemt, viņa mūs atbalstīja. Par klosteri ilgu laiku zināja tikai vistuvākie draugi. Pārējiem tika teikts, ka aizbraucām uz Poliju mācīties, un tā bija taisnība, jo mācīties mums vajadzēja ļoti daudz.

Šie trīs gadi bija pārbaudes, mūsu un klosteru abpusējas iepazīšanās laiks pirms mūža solījuma. Tas nepieciešams, lai vēlāk nebūtu jāpārmet ne Dievam, ne cilvēkiem, ka esam kaut ko ne tā sapratušas, ka kaut ko grūti izpildīt vai ka kļūdījāmies izvēlē. Šovasar kļuvām par pilntiesīgām klosteru māsām. Tie bija lieli svētki mums, mūsu ģimenei un Baznīcai. Mēs bijām... mēs esam ļoti laimīgas.

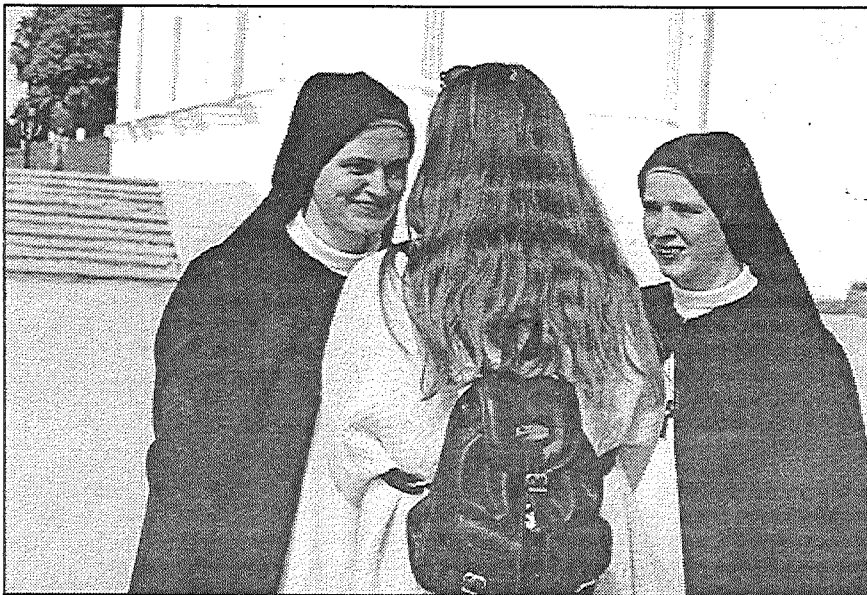
— Bet kas notiks tālāk, kā veidosies jūsu dzīve?

— Tas izriet gan no mūsu vēlēšanās, gan no klosteru vajadzībām. Ģenerālā māte zina mūsu ilgas, spējas un vēlēšanās. Mēs abas saņēmām priekšlikumu vēl trīs gadus mācīties Varšavas institūta katehētikas kursos, lai vēlāk strādātu ar bērniem un jauniešiem. Mūsdienīgu pasaulē izglītībai ir liela nozīme, arī šai jomā. Taču, kur un ar ko mēs nodarbošimies — ar katehēzi vai apustulisko darbību, — noteiks tā, kāda vajadzība pēc klosteru māsām būs pasaulē, jo klosteris pilnībā nodots Baznīcas vajadzībām.

— Vai nebiedē tas, ka īsti nezina, ko darīsiet, kur nokļūsiet rīt? Atšķirībā no saviem vienaudžiem, kuri zina, kādu diplomu saņems un var plānot, ko darīs, jūs tomēr nezina, neko konkrētu.

— Mēs to pieņemam kā Dieva dāvanu. Tā ir kā nemitīga tapšana par bērnu, kad jānonāk līdz tam, lai katru dienu sagaidītu ar prieku un Dievu uztvertu kā savu tēvu, kurš zina tavas spējas, to, cik varēsi panest, un, ja nevarēsi, tad viņš tev palīdzēs. Vajag tikai ticību uz viņa lielo mīlestību un pilnīgu uzticēšanos. Mums ir bijuši grūti brīži — gan garīgi, gan materiāli, gan fiziski —, bet ikreiz, uzticoties Dievam, Viņš brīnīšķīgi atbild. Ne uzreiz — acumirkli ar zibēniem vai redzamām zīmēm —, bet palīdzība katreiz nāk — caur cilvēkiem, ko satiekam, caur klosteru māsām.

Mums tagad ir tā brīnīšķīgā izjūta, ko

varbūt grūti saprast, taču klosteri esam iemantojušas sev vēl trīsdesmit māsas vecumā no divdesmit līdz deviņdesmit gadiem. Arī savā starpā ne uz mirkli neesam aizmirsušas, ka patiešām esam māsas, taču klāt nākušas jaunas, nepazīstamas izjūtas. Mums bieži nevajag vārdu, lai sarunātos, pietiek acu skatiena. Ar citām māsām tā nesanāk un jāizmanot valoda.

Mēs abas esam tik dažādas un tomēr līdzīgas. Tā ir ļoti liela bagātība, ko jāprot izmantot, lai vēl draudzīgāk ietu pie Kunga.

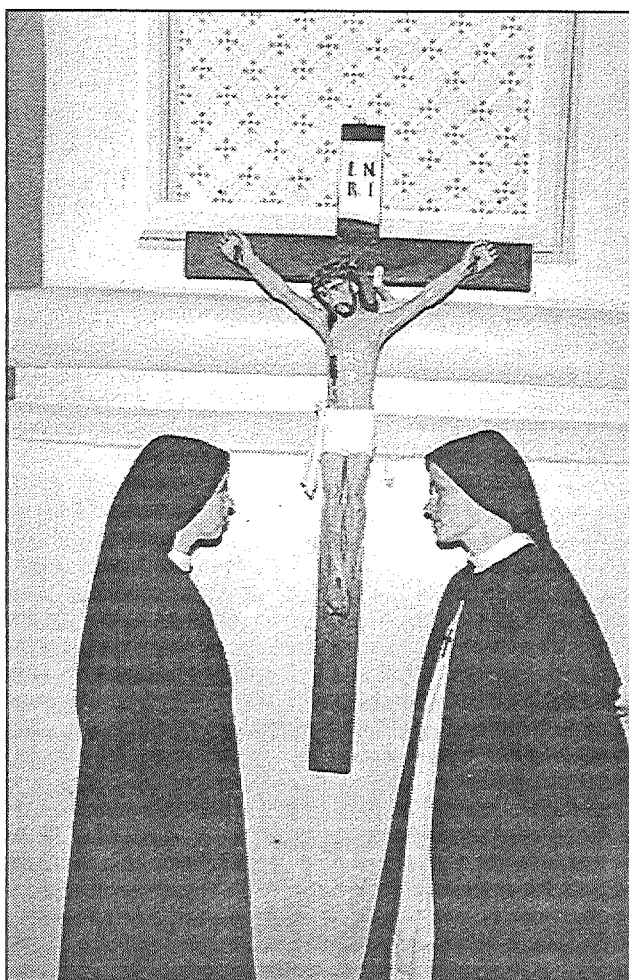
— Vai gadās, ka no klosteru māsas aiziet, lai atgrieztos laicīgajā dzīvē?

— Gadās. Tas var notikt dažādu iemeslu dēļ, jo klosteri vajag daudz spēka — gan ticībai, gan darbam. Ja neiztur, tā nav bijusi viņas vieta, taču Dievs viņu tāpēc neatstāj, un viņa Dievu arī ne. Ir dažādi ceļi, kā var iet pie Dieva un kā — kalpot cilvēkiem. Mēs klosteri godinām Dievu ar visu savu dzīvi, visiem rādot, ka Viņš mūs mīl. Kāda cita var iet pie Dieva, kalpojot savam tīram un bērniem.

— Vai jums tomēr nešķiet, ka no daudz kā šai dzīve atsakoties, esat daudz arī zaudējušas?

— Jā, sabiedrība uzskata, ka esam zaudējušas itin visu, ka dzīvo tikai citi, ne mēs. Taču mums šķiet, ka esam ieguvušas brīvību. Brīvību, pieņemot to, kas ir. Brīvību un neatkarību no alkohola, no modes, no ģērbšanās un naudas kāres. Daudzi kļūst šo savu tieksmju vergi, tikai tajās saskata dzīves mērķi un piepildījumu. Taču katram cilvēkam nākas atbildēt uz jautājumu, kāpēc viņš dzīvo pasaulē. Nereti ļaudis par to sāk domāt tikai vecumdienās. Cilvēkam ir dota brīva griba un saprāts, tāpēc arī sava esība pasaulē jāpieņem kā Dieva dāvana, ko vajag saprātīgi izmantot.

Mums nebūs ģimenes, nebūs tuva cilvēka blakus, nebūs bērnu, taču mēs neko nezaudējam, jo, dēdot savu solījumu, esam aicinātas pieņemt visus cilvēkus, kuriem vajadzēs mūsu atbalsta un palīdzības. Tā ir ļoti liela atbildība, jo neizvēlamies vienu cilvēku, bet atdodam savu mīlestību visiem. Jēzus izpirka visas cilvēces grēkus. Tas ir mūsu ticības kods, un mēs, kas sekojam Viņam, palīdzam ar mūsu dzīves upuri. Tas ir mūsu spēks. Mēs dzīvojam ar cerību uz mūžīgo dzīvi. Savu dzīves ceļu izvēlamies

aiz mīlestības uz Dievu un cerībā uz Debesu valstību.

— Bet vai tas nav ļoti egoistisks ceļš — izvēlēties dzīvi ar šādu mērķi?

— Klosteru dzīve attīra. Nav iespējams klosteri dzīvot egoistiski, tikai priekš sevis. Var, bet pati būsi nelaimīga, jo agri vai vēl Dievs noteikti parādīs, ka tas ir grēks.

Mums nav laika domāt par sevi, jo klosteru dzīve nepaļauj aiz aizslēgtām durvīm. Katru dienu pie mums nāk cilvēki — pēc padoma, pēc palīdzības vai mierinājuma. Ne jau tikai veciem un nespējīgiem palīdz klosteru māsas.

Mēs esam kā maize, kas nolikta uz galda un no kuras katrs var ņemt un nolauzt savu kumosu. Mēs neizvēlamies šo dzīvi priekš sevis, mēs esam Baznīcā, kas pieņēmusi mūs kalpošanā un gaids, ka mēs lūgsimies par jums visiem un jums palīdzēsim, ka mēs vienkārši būsim svētas...

...Tā viņas teica. Un aizspurdza. Žigli un liksmi kā putnēni, kurus kāda saudzīga plauksta izņēmusi no ligzdas, bet viņi uzticības un palāvības pilni bez bailu bauda šo siltumu, lielās plauksts sargājošajā ielokā neredzot sev apkārt neko, vien zilās, aicinošās debesis sev pāri... Un pēkšņi es pieķeru sevi pie domas, ka, nē, ne jau putnus viņas man atgādina. Tik dzidras balsis, tik skaidras acis un tik balti, nē, ne jau tērpi, bet — spārni var būt tikai...

Silvija Jokste
(Žurnāls «Ieva» «Novadniekam»)
Šajā un 1. lpp. Igora Pliča foto

SOCIĀLĀS APRŪPES IESPĒJAS DĀNIJĀ

Kā jau informējām, pēc divu nedēļu ilgas vizītes Dānijā ir atgriezies Irīna Kulitāne, Livānu fonda «Baltā māja» vadītāja. Par redzēto un dzirdēto Dānijas sociālās aprūpes un izglītības iestādēs aicinājām viņu pastāstīt arī mūsu laikraksta lasītājiem.

● Sapulcējušies veco ļaužu dienas centrā pārrunā, ko darināt Ziemassvētku tirdziņam.

KO PIEDĀVĀ INVALIDIEM SOCIĀLĀS APRŪPES CENTRS DĀNIJĀ?

Sociālās aprūpes centrs invalīdiem mani burtiski satricēja, jo Dānijā šī veida sociālā aprūpe ir ļoti augstā līmenī. Vispirms par šiem cilvēkiem ir parūpējies valsts, jo viņi saņem ļoti lielas pensijas. Nepieciešamo palīdzību invalīdi saņem par maksu, bet spēj to arī apmaksāt.

Es apzinos, ka tas tomēr ir valsts mēroga sociālās aprūpes jautājums. Viena sabiedriskā organizācija to nevar atrisināt. Arī pagasts vai pilsēta ne. Tomēr kaut ko no visa tā arī mēs savā darbā varam izmantot. Šiem invalīdiem ir savs darba centrs, kur notiek muzikālās nodarbības, ir darbnīca, kur vīriši nodarbojas ar kokapstrādi, bet sievietes ar rokdarbiem. Tas viss notiek

sociālo darbinieku uzraudzībā, viņi pat taisa stikla vitrāžas. Apglezno zīdu, izšuj, veido dažādus jaukus izstrādājumus, kurus pārdod tirdziņos un savā veikaliņā. Man šī ideja iepatīkās un sāku domāt, vai arī pie mums nevarētu izveidot ko līdzīgu. Dāņu kolēģi ir gatavi palīdzēt šo ideju īstenot, bet mums pašiem ir rūpīgi jāapsver, ko tieši vēlamies saņemt. Jau šobrīd viņi mums

piedāvāja šujmašīnu iekārtu apavu remontam. Ja mēs to vēlamies, tad jau nākošgad varētu saņemt.

DĀNIJAS INVALIDU DZĪVESVEIDS

Dāņu invalīdi dzīvo atsevišķi no vecākiem. Vienu māju apdzīvo četri jaunieši, katram ir divas istabas, ja vēlas pabūt viena, bet ar biedriem satikties var kopīgā atpūtas telpā. Šie invalīdi dzīvo pilnvērtīgu dzīvi. Viņiem ir savi draugi, pie kuriem aiziet, savas pasēdēšanas, «pārtijas», rīko dažādus pasākumus, karnevalus, ceļo pa Eiropu. Tur ir ļoti liels sociālo darbinieku skaits. Uz četriem jauniešiem bija divas sociālās darbinieces. Ja pie mums būtu tik daudz šo darbinieku, tad bezdarbs būtu izskausts. Centrā izbūvēta brīnišķīga treniņu zāle, kur šie cilvēki aktīvi darbojas, savā ziņā viņi dzīvo varbūt pat interesantāk,

nekā veselie pie mums.

Apmeklēju arī bērnudārzu ar grupiņu bērniem — invalīdiem. Arī šeit ar invalīdiem tiek rūpīgi strādāts, uz katrim diem bērniem bija viena audzinātāja.

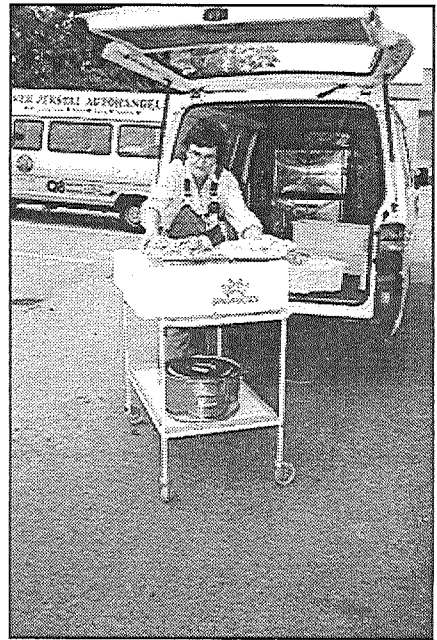
VECO ĻAUŽU APRŪPE

Veco ļaužu aprūpes iestādēs un pensionātos uz vietas dzīvo cilvēki, kuru vecums pārsniedzis astoņdesmit gadu sliekšni. Tur viņi saņem nepieciešamo aprūpi, ārsta konsultāciju un par to visu maksā paši. Pie katras tādas iestādes ir tā saucamais «dienas nams», kur pulcējas vecie ļaudis no pilsētas, kur dzīvo savās mājās. Šeit viņi satiekas, patērzē, dzer kafiju, uzsmēķē, uzspēlē kārtis. Vīriši var strādāt darbnīcās pie darbgaldiem un nodarboties ar kokapstrādi, bet sievietes izšuj, tamborē, ada, apglezno zīdu. Vecie ļaudis šajā valstī nejuātas vientuļi un pamesti.

KĀ VARĒTU IZMANTOT DĀŅU PIEREDZI

Kad Livānu «Baltās mājas» telpas izremontēs, varētu aicināt tautas skolu, lai pārnāk pie mums. Varbūt viņi vēlētos to paplašināt kā veco ļaužu dienas centru, lai tur var atnākt jebkurš vecs cilvēks, kurš to vēlas.

Ļoti gribētos izveidot dienas centru invalīdiem, gan bērniem, gan pieaugušajiem. Tā varētu būt vieta, kur viņiem satikties, bērniem — invalīdiem kur mācīties, ar laiku tur varētu būt arī darba centrs. Bet tas nav izdarāms vienā dienā. Gribētos šos cilvēkus nodrošināt arī ar dažādiem pakalpojumiem. Šeit viņus varētu apkalpot frizieris, dāņi solīja iedot veļas mazgājamās mašīnas, arī tas varētu atvieglot invalīdu sadzīvi.

● Šī sievietē dienā apkalpo piecdesmit cilvēkus. Četrus stundu laikā vecie ļaudis Vojencā un apkārtnē saņem speciāli pasūtītas maltītes.

● Muzikālā nodarbība darba centrā garīgi atpalikušajiem invalīdiem.

Dāņi visumā bija atsaucīgi. Kad es tikos ar Vojencas pilsētas mēru, viņš izteica domu, ka Livāni un Vojenca varētu kļūt arī par sadraudzības pilsētām. Šāda sadarbība mūsu pilsētāi nāktu tikai par labu.

Ar Irīnu Kulitāni sarunājās
Maija Dziesma

SOS bērnu ciemats Īslīcē

Preiļu rajona bāriņtiesu un pagasttiesu priekšsēdētāji 9. oktobrī bija uzaicināti ciemos uz Bauskas rajona Īslīces pagastu, kur atrodas pagaidām Latvijā vienīgais SOS bērnu ciemats. Ko tur redzēja mūsu rajona bāriņtiesu un pagasttiesu priekšsēdētāji, stāsta bērnu tiesību aizsardzības inspektore Tamāra Veļecka.

Bērnu ciemata mērķis ir palīdzēt bērniem, kuri palikuši bez vecākiem vai bez viņu gādības. Jau pēc otrā pasaules kara austriešu ārsts Hermans Gneimers sāka meklēt risinājumu, kā palīdzēt kara laika bāreņiem un bērniem bezpajumtniekiem. Viņaprāt, parastos bērnu namos par viņiem gan labi rūpējās, tomēr bērni tur nejutās īsti laimīgi. Viņiem pietrūka ģimenes siltuma.

Tāpēc ārsts Hermans Gneimers nolēma, ka jārada apstākļi, kas līdzīgi ģimenei. Viņa izvirzītā ideja tagad ir attīstījusies jau tik tālu, ka kļuvusi jau par politiski un reliģiski neatkarīgu sociālās labklājības organizāciju SOS — Kinderdorf International, ar galveno mītni Austrijā. 1994. gadā 124 pasaules valstīs bija 326 bērnu ciemati, 6 miljoni SOS draugu un 110000 sponsoru atbalsta organizāciju.

1995. gada septembrī SOS — Kinderdorf International parakstīja vienošanos ar Latvijas valdību. Nākamā gada jūlijā tika ielikts pamatakmens Īslīces ciematā. Šī gada 1. jūlijā tika reģistrēta Latvijas SOS bērnu ciematu asociācija, bet jau septembrī bērnu ciemats Īslīcē tika pabeigts un tagad ir gatavs uzņemt bērnus.

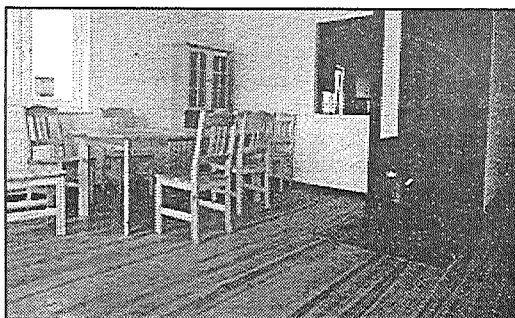
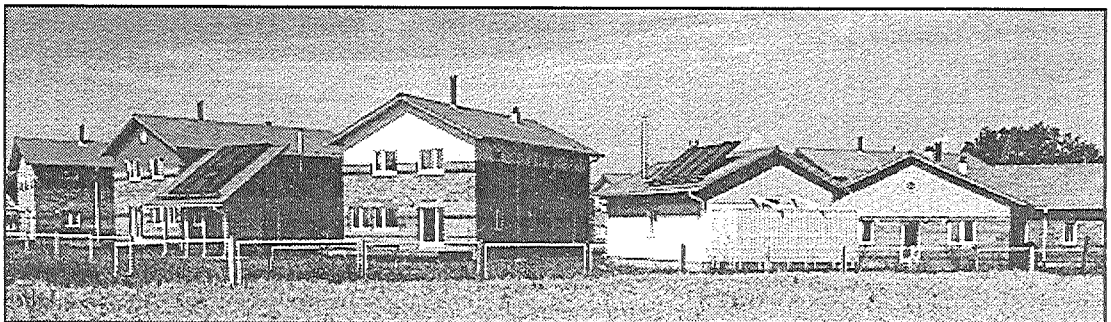
Kāds ir šī ciemata mērķis? Mērķis ir palīdzēt bērniem, kuri palikuši bez vecākiem. Ciemati nodrošina bērnus ar istām mājām

mazās, ģimenes tipa grupiņās.

Tās ir SOS ģimenes, kuras dzīvo katra savā mājā. Protams, tādai ģimenei ir arī ģimenes galva — SOS māte. Šī sievietē ir kopā ar bērniem, gādā par viņiem, baro, apkopj, no rītiem pavada uz skolu vai bērnudārzu, bet vakarā sagaida mājās. Bērni aug normālos apstākļos, kas ir līdzīgi normālu ģimeņu apstākļiem, līdz tam laikam, kamēr paši spēj aprūpēt sevi. Tas nozīmē — līdz pilngadībai.

SOS mātes par savu darbu saņem aptuveni divsimt latu lielu algu. Savs konts, izrādās, ir arī katram bērnu ciemata audzēknim. Aizejot no SOS bērnu ciemata, viņiem būs iekrāta prāva naudas summa patstāvīgas dzīves uzsākšanai. Piebūvēti, ka bērnu ciemata direktors Īslīcē un visi pārējie speciālisti tika izvēlēti pēc konkurss rezultātiem.

Bērnu ciemata Īslīcē pamatā ir četri principi. Pirmais princips — māte. Pamests bērns tur atrod jaunu māti, kas viņam dod savu mīlestību, drošības izjūtu. Otrs princips — brāļi un māsas. Katrā SOS bērnu ciemata ģimenē ir seši dažāda vecuma bēr-

ni, kuri dzīvo kā brāļi un māsas. Arī bioloģiskie brāļi un māsas noteikti paliek kopā. Trešais princips — māja, kur bērni apgūst pieredzi, kur dalās priekos un bēdās. Arī aizejot viņi nezaudē kontaktu ar savu jauno ģimeni. Ceturtais princips — ciemats. Tas sastāv no desmit ģimenes mājām, bezgala skaists un lieliski iekārtots.

Tā kā SOS bērnu ciemats nevar atrisināt visu Latvijas bāreņu problēmas, ir izstrādāti noteikti kritēriji, pēc kuriem bērni tiek uzņemti ciematā. Ciematā uzņem bērnus neatkarīgi no rases, tautības un ticības vecumā līdz astoņiem gadiem. Priekšroka tiek dota bāreņiem un bērniem, kuru vecākiem ir atņemtas vecāku tiesības. Bērns, kuram nepieciešama speciāla aprūpe, netiek uzņemts Īslīcē. Ja bērns

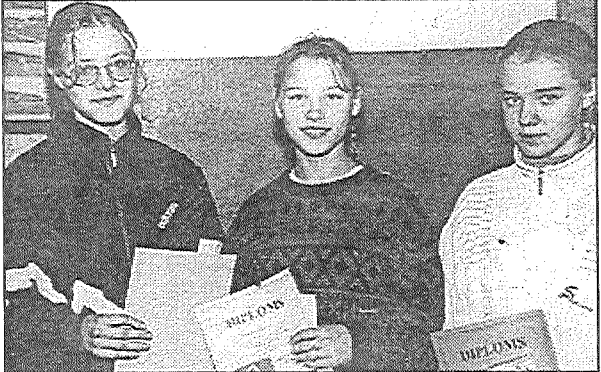
tiek uzņemts bērnu ciematā, viņš tur paliek līdz kļūst pieaudzis.

Preiļu rajona pagasttiesu un bāriņtiesu darbinieki bija vieni no pirmajiem, kas apmeklēja Īslīci. Viņiem tika piedāvāta iespēja ievietot Īslīcē arī bāreņus no Preiļu rajona. Šī iespēja noteikti tiks izmantota. Pašlaik jau gatavo dokumentus.

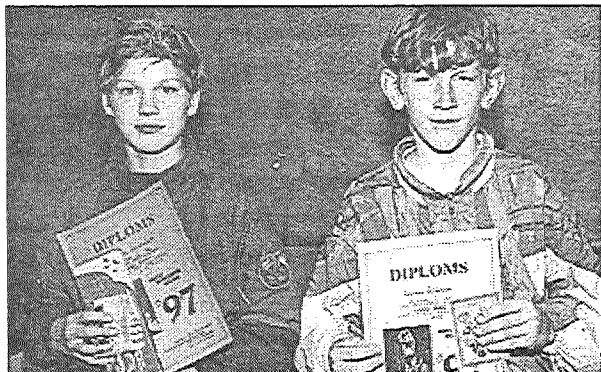
L. Kirillova

Preiļu pilsētas atklātās sacensības «Lēcēju diena»

Tradicionālās sacensības vieglatlētikā lēkšanas disciplīnās oktobra vidū notika Preiļu 2. vidusskolā. Tajās piedalījās zēni un meitenes vecumā no deviņiem līdz astoņpadsmit gadiem, kā arī pieaugušie. Kopā 215 dalībnieki. Sacensību organizēšana un uzvarētāju apbalvošana bija iespējama pateicoties sponsoru palīdzībai. Vienlaicīgi dažādos sektoros notika Preiļu pilsētas atklāto sacensību lēkšanas disciplīnās balvu izcīņa. Balvu skaits 108.

Baiba Piziča (Vārkavas vidusskola), Daira Liniņa, Liāna Brakovska (Preiļu 1. pamatskola).

Juris Vaivods (Rožupes pamatskola) un Renārs Valdons (Preiļu 1. pamatskola).

abs noskaņojums palīdzēja dažiem dalībniekiem uzlabot savus personīgos rekordus, kā arī labot savu skolu rekordus.

1987.-88. g. dz. grupā tālākšānā no vietas 31 dalībnieka konkurencē uzvarēja Juris Vaivods — 2 m 01 cm (Rožupes pamatskola), meitenēm D. Muņkova — 1 m 84 cm (Preiļu 1. pamatskola).

Trīssoli no vietas 1985.-86. g. dz. grupā 1. vieta Ruslanam Piščikovam — 6 m 25 cm (Preiļu 2. vidusskola), meitenēm Daigai Sparānei — 6 m 11 cm (Preiļu 1. pamatskola).

Trīssoli ar ieskrējieni 1983.-84. g. dz. grupā 1. vieta Vadimam Markevičam — 10 m 89 cm (Līvānu 2. vidusskola), meitenēm trīssoli no vietas 1. vieta Liānai Brakovskai — 6 m 18 cm (Preiļu 1. pamatskola).

Trīssoli ar ieskrējieni meitenēm 1. vietas ieguva:

1983. g. dz. Līga Stankeviča — 8 m 49 cm (Vārkavas vidusskola),

1982. g. dz. Inna Kirilova — 10 m 07 cm (Preiļu 2. vidusskola),

1980. g. dz. Jūlija Poļakova — 8 m 50 cm (Līvānu 2. vidusskola).

Trīssoli ar ieskrējieni zēniem 1. vietas ieguva:

1982.-81. g. dz. Andrejs Sobolevs — 11 m 45 cm (Preiļu 2. vidusskola),

1979.-80. g. dz. Viktors Stepanovs — 9 m 95 cm (Preiļu 2. vidusskola).

Tālākšana:

1988.-87. g. dz. Kristaps Ancāns — 4 m 05 cm (Preiļu 1. pamatskola),

Līga Čaunāne — 3 m 33 cm (Preiļu 1. pamatskola).

1985.-86. g. dz. — Juris Sandross — 4 m 33 cm (Līvānu 2. vidusskola),

Līga Pastare — 3 m 72 cm (Rožupes pamatskola).

1983.-84. g. dz. Sergejs Sandross — 5 m 04 cm (Līvānu 2. vidusskola),

Baiba Piziča — 4 m 31 cm (Vārkavas vidusskola).

1981.-82. g. dz. Andrejs Sobolevs — 5 m 68 cm (Preiļu 2. vidusskola),

Ilze Pintāne — 4 m 70 cm (Rudzātu vidusskola).

1979.-80. g. dz. Viktors Stepanovs — 5 m 09 cm (Preiļu 2. vidusskola),

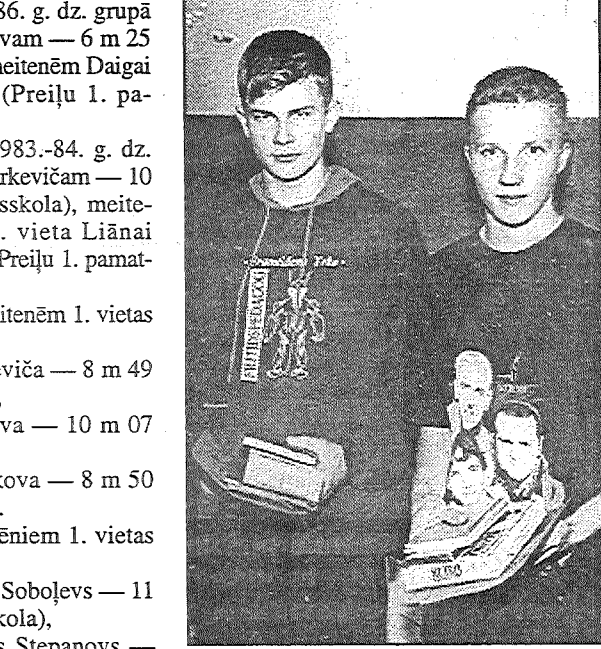
Svetlana Paškova — 4 m 70 cm (Līvānu 2. vidusskola).

Pieaugušajiem — Aivars Podskočijs — 6 m 46 cm (Preiļu 2. vidusskola).

Slikto laika apstākļu dēļ sacensības augstlēcšanā nevarēja pilnībā pabeigt.

Apsveikt sacensību dalībniekus bija ieradies Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs V. Ivanovs. Viņš novēlēja visiem labus sasniegumus mācībās un sportā, kā arī izteica cerību, ka nākotnē šo sacensību uzvarētāju vārdi būs zināmi kā Latvijā, tā arī pasaulē. Preiļu domes vārdā priekšsēdētājs pateicās sacensību sponsoriem.

Sacensību «Lēcēju diena» sponsori: Preiļu pilsētas dome, a/s «Preiļu siers», veikali

Andrejs Sobolevs un Viktors Stepanovs (Preiļu 2. vidusskola).

Sabīne Šņepste (Preiļu 1. pamatskola).

Inna Kirilova (Preiļu 2. vidusskola).

A. Iljins, Preiļu 2. vidusskolas fizikultūras skolotājs J. Silicka foto

«NOVADNIEKA» KALENDARS

Preiļu dome
♦ 21. oktobrī notika dzīvokļu komisijas sēde.
♦ 22. oktobrī pulksten 14.00 domes sēde.

Rajona skolu valde
♦ 21., 22., 23. oktobrī kursi latviešu valodas skolotājiem, kas strādā skolās ar krievu mācībuvalodu.

Preiļu bērnu un jauniešu centrs
♦ 23. oktobrī centru apmeklēja Lūdza rajona skolu direktoru vietnieki audzināšanas darbā.
♦ 24. oktobrī centra pulciņu bērniem šovs «Lielais mēmais 5 x 5».

Preiļu vēstures un lietiskās mākslas muzejs
♦ Preiļu kinoteātri «Ezerzeme» Rēzeknes mākslinieku kopas darbu izstāde līdz 15. novembrim.
♦ Riebiņos Helēnas Svīlānes-Kuzminas gleznu izstāde līdz 1. novembrim.

Atpūtas sarīkojumi pagastu tautas namos
♦ 24. oktobrī Aglonā pagasta inteliģences saiets.
♦ 25. oktobrī Jersikā modes skate, konkurss «Pati šūju, tamborēju, adu un sev jaunu tērpu radu». Groziņballe, spēle Atis Auzāns. Ličos — grupa «Prāta vētra», koncerts un modes šovs, piedalās Natali modeļu aģentūra. Siļukalnā ciemojās

grupa «Trešais stāvs» no Smiltēnes. Saunā balle. Stabulniekos balle, spēle grupa «Vējš» no Preiļiem. Pelēcos diskotēka, spēle «Signāls» no Aglonas. Silajānos, Rožkalnos, Vārkavā diskotēka.

Sports
Vieglatlētika
♦ 22. oktobrī pulksten 12.00 Aglonas kausa izcīņa krosā Aglonā.
♦ 25.-26. oktobrī rajona vieglatlētu izlase piedalās sezonas noslēguma sacensībās Palangā.

Volejbols
♦ Turpinās Preiļu pilsētas čempionāts. 25. un 26. oktobrī plkst. 16.00 sporta klubā «Cerība».

Futbols
♦ 26. oktobrī pulksten 14.00 Latvijas čempionāts (1. līga). Spēle «Cerība/FK Līvāni» — «ASK» (Rīga) Preiļos, sporta klubā «Cerība» stadionā.

Basketbols
♦ 26. oktobrī Latvijas jaunatnes basketbola līgā spēle «Līvāni» — «Rūjiena» Līvānu 2. vidusskolā. Sākums pulksten 11.00.

Sanāksmes
♦ 22. oktobrī pulksten 11.00 Latgales basketbola čempionāta pārstāvju sanāksme sporta klubā «Cerība». 28. oktobrī pulksten 11.00 seminārs par sporta sistēmu pēc pašvaldību reformas, piedalās Latgales rajonu sporta darbinieki, notiks rajona padomē.

Kvalitatīva fotofilmīnu attīstīšana. Fotokaršu izgatavošana:
9 x 13 un 10 x 15 — Ls 0,11.
Mūsu adrese: Preiļos, Daugavpils ielā 12.

Preiļu pagasta padome aicina piederīgos iedegt svecītes:
♦ 26. oktobrī Moskvino kapos plkst. 13.00, Rībuļu kapos plkst. 14.00, Seiļu kapos plkst. 15.00, Pupāju kapos plkst. 16.00, Ivdrīšu kapos plkst. 17.00.
♦ 1. novembrī Šoldru kapos plkst. 15.00.
♦ 2. novembrī Dzeņu kapos plkst. 15.00.

SIA «M & M co» iepērk papīrmaļku Preiļu pagasta «Ličos»:
♦ bērzs, 19 \$/m³,
♦ egle, 15 \$/m³,
♦ priele, 14 \$/m³
(garums 3,05 m, diametrs no 6 līdz 60 cm);
♦ bērza finierklūkus, 16 Ls/m³ (garums 2,75 m, 3,30 m; diametrs no 18 cm līdz 60 cm),
♦ kā arī egles un priedes zāģbalkus. Samaksa tūlītēja. Ir transports.
Tālr. 22971 vakaros, mob. tel. 8-29-354800.

Pārdod
Mazda-626, 1988. g.; Audi-80, 1986. g.; Opel Omega Caravan, 1987. g.; GAZ-24-10, 1988. g. Tālr. 56711;
Ford Escort, 1984. g., sarkans, Ls 500. Tālr. 41604, 43885 pēc 20;
Opel Kadett, 1,6 D. Tālr. 21125;
T-150 K; T-4; lauku māju. Tālr. 36642;
T-40; ZIL-130 (piena mašīna). Tālr. 46365 pēc 21;
DT-75 ar piekabes tehniku; motociklu K-750. Tālr. 39501;
traktoru T-40. Tālr. 21943 pēc 20;
klavieres. Tālr. 22626;
ķēvīti (1,6 g.), kazas. Tālr. 32234;
govi. Tālr. 59271.

Cienijamie veikalu īpašnieki!
24. oktobrī darbu uzsāk pārtikas preču vairumtirdzniecības bāze.
Darba laiks: darb dienās no plkst. 8.00 līdz 16.00, sestdienās no plkst. 8.00 līdz 14.00.
Laipni lūdzam Preiļos, Kārsavas ielā 4 (bijušā SPK namā), ieeja no pagalma puses.

Pērk
T-130 taisno lāpstu. Tālr. 18330 dienā, 18132 vakaros;
betona maisītājus. Tālr. 22122 pēc 18.

Preiļu rajona VVC piedāvā profilaktiskās potes pret gripu, ērcu encefalītu, trakumsērgu, vīrusu hepatītu B, difteriju u.c.
Pieteikties A. Paulāna ielā 1a. Tālr. 22552.

Irē
vienistabas dzīvokli. Tālr. 23557 pēc 18.

Maina
trīsistabu dzīvokli pret 1,5 istabu dzīvokli. Tālr. 21251;
trīsistabu dzīvokli pret 1,5 istabu dzīvokli Preiļos. Tālr. 22272 vakaros.

SCANIA
SCANIA kravas mašīnas
HIAB un JONSERED hidromanipulatori
■ jauna un lietota tehnika
■ lielākā rezerves daļu noliktava Rīgā
■ hidraulikas remonts
■ izdevīgs līzings
Auto Skan
Tel. 7 139 700, fax 7 138 479
Mob. t. 9 353 968 (kravas automašīnas)
Mob. t. 9 220 511 (hidromanipulatori)

Mūsu līdzjūtības apliecinājums Rutai Bucenieci, TĒTIM mūžības ceļu aizejot.
Līvānu Evang. luter. baznīcas draudze

Izsakām līdzjūtību Lolītai Baltgalvei, TĒVU smiltainē guldot.
Līvānu Evang. luter. baznīcas draudze

Smilšu kalnā zem dzīvības priedēm
Nu darbi, rūpes un vasaras dus.
M. Losberga
Dalām bēdu smagumu ar Rutu Buceneci, TĒVU smiltajā guldot.
B/d «Rūķi» kolektīvs

Rokām, kuras vienmēr prata
Tik daudz laba padarīt,
Atpūtu ļauj vēlēt viņām,
Ļauj tām paldies pasacīt.
J. Sirmbārdis
Šajā skumju un atvadu brīdī esam
kopā ar Olītu Buceneci,
no TĒVA atvadoties.
P/s «Ausma» speciālisti